

**R. P. Georgii De Rhodes Avenionensis, È Societate Iesv,
Philosophia Peripatetica, Ad Veram Aristotelis Mentem**

Rhodes, Georges de

Lvgdvni, 1671

Sect. iij. Effectus & proprietates ventorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95638](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95638)

nis proprius est ventus quidam, quem Scyro appellant, reliquæ Graciæ ignotus. Atabulus, inquit Seneca, infestat Apuliam, Calabriam iapix, Galliam Narbonensem circius; violentus ille quidem, sed regioni adeo salubris, ut ei ara erecta sit imperante Augusto. Subsolanus in tota ferè regione torrida toto anno solus ferè spirat.

Dico tertio, dari etiam ventos quosdam etefias, qui flant certis tantum anni temporibus: alij sunt septentrionales, alij australes. Septentrionales flare tota Europa incipiunt post solstitium æstivum, circa exortum caniculæ: spirant ante illos venti prodromi etefiarum, quos octo circiter diebus antecurrunt. Durare solent etefiæ usque ad medium ferè Septembrem. Etefiæ australes vocari solent ornithiæ, quia partum avium iuvant; & leuconoti, quasi albi austri; quia sunt innubes: septuagesimo die post solstitium brumale spirare incipiunt, idest ineunte Martio; sicut etiam etefiæ post æstivum. Causa efficiens etefiarum est omnino incerta. Septentrionales putat Aristoteles oriri à liquatione nivium & glaciæ sub ultimo septentrione; nam ex illo spiritu niviali huiusmodi venti oriri possunt. Inconstantes admodum hi venti & varij sunt, quia non eodem semper modo nix liquefcit. Vocantur à nautis somniculosi, quod manè nesciant surgere; noctu enim ferè desinunt, & non incipiunt flare nisi à tertia diei hora.

SECTIO III.

Effectus & proprietates ventorum.

Certum est primo, nullos esse ventos, qui non sint ex natura sua frigidi, quia eorum materia semper est halitus terræ aut aquæ aliquantulum refrigeratus; sed alij tamen aliis sunt frigidiores, vel quia per argentia loca transeunt, ut venti aquilonares; vel quia sublatis ex mari, nubes inde evehunt, ut venti occidentales.

Certum est secundo, ventos omnes qui exhalatione constant, esse siccos; qui vapore, humidus: unde qui à mari veniunt, multum habent humoris; qui à mediterraneis, multum siccitatis: omnes enim ventorum qualitates oriuntur vel à locis in quibus creantur, vel à locis per quæ transeunt. Hinc fit ut venti non idem ubique temperamentum habeant, v.g. boreas Africæ nubilus est, austro serenus, inquit Plinius: Europa verò experitur contrarium. In America narrat à Costa frigidissimum esse austrum, & boreæ nostro cognatum. Hoc posito pauca de ventorum cardinalium natura hic subiiciam: plura dabit Philosophus *scilicet* 26. *problematum*.

Dico primo. Venti septentrionales in Europa ferè tota frigidi sunt & sicci, quia per frigida loca transeunt & solvantur ex subtilissima parte nivium zonæ frigide. Hinc etiam fit ut ferè sint, quia condensant aërem & exsiccant: sunt salubres, quia poros & cutem animalium ocludunt, unde calor in interioribus retinetur, propterea longeviores sunt septentrionales populi, quam meridionales; & omnes domus ac vici borea perflati, sunt saniores: dicitur tamen nocere aliquando boreas corporibus iam affectis; alicubi etiam pluvias inducit, quoties nimirum per maritima loca transit. Austro maiores fluctus eduntur in mari, quam aquilone, inquit Pli-

nius; quoniam ille infernè, imò ex mari spirat; hic è summo.

Dico secundo. Venti meridionales vulgò calidi sunt & humentes. Calidi quidem, quia ex locis zonæ torridæ vicinis spirant, transeuntque per loca calidiora: humidi sunt, quia constant multo vapore à mari mediterraneo, & aliis locis elevato; ideoque plurimas nubes colligunt. Neque tantum colligunt nubes, sed eas tepore suo solvant in pluviam. Unde, inquit, imber improbius, & guttæ pleniores. Noxius corporibus est austro, aures hebetat, sensus tardat, capitis dolores movet. Austro flante podagrici dolores augentur, resolutio scilicet humore; phrenetici magis frendent, grana implet cuculionibus, marcescunt carnes in putredinem, & ferrum ipsum facilius limæ obedit. Flante austro melius & certius à canibus vestigantur feras, quia spiritus odoriferi calore fiunt fragrantiores. Dicitur aquilonem noctu exortum vix ultra tres dies durare, cum tamen austro etiam nocturnus perseveret diutius. Vide Aristotelem *scilicet* 26. *problem.*

Dico tertio, ventos orientales esse calidos & siccos; sed hoc tamen non est perpetuum; nam in Campania humidissimus est subsolanus ob maris vicinitatem: in Belgio hieme frigidissimus, calidissimus æstate: apud nos sicco est, quia non transit per vlla maria. Flumina quæ cursum habent in austrum, salubrioris auræ putantur esse; imò ait Plinius observatum esse, pestilentiam à meridianis locis in occasum semper ire, non ad ortum. Odoratiorem putat Democritus fructum si propendeat ad hunc ventum, & in hunc etiam opiliones gregem pascunt, & concipi mares volunt: apiaria quoque omnia in vulturnum subsolani collateralem spectare debere, Plinius docet.

Dico quarto, zephyrum qui spirat ab occasu, esse humidum & modicè calentem, omnium maxime blandum, in regionibus quæ maxime distant à mari.

Vere nouo flare consuevit, subinde pluvula primum temperat solis calorem, & cum aptissime ad generationem humori miscet. Vesperis aut horis pomeridianis crebrius spirat; subsolani verò sub auroram, aut mane. Quædam dicuntur zephyria, quæ à gallinis aut columbis generari putantur solo inflatu zephyri. Dicebatur etiam in Lusitania ex solo zephyro equas concipere, quod tamen negant nunc Lusitani se expectari. Alter occidentalis ventus est Africus, solis temporibus celebris.

Addi alia hæc poterant de proprietatibus ventorum in genere; sine illis enim maria non navigantur: aër spirari nequit, nisi haurias ex eo pestilentiam: terra infecunda est, animalia non vivunt, mundus non spirat, sed mortuus est, & omnia sine spiritu sunt mortua.

QVÆSTIO V.

De spectris & imaginibus, quæ apparent in aëre.

Exposui hæcenus impressiones ignitas, & aqueas, ventosas, quæ fiunt in aëre; ardet enim ignibus, rorat aquis, perflat ventis. Accenduntur